

Projekt

z dnia 10 sierpnia 2020 r.; zgłoszony przez Prezydenta
Miasta Bolesławiec; Druk Nr/2020a

**UCHWAŁA Nr
Rady Miasta Bolesławiec**

z dnia 2020 r.

**w sprawie nadania nazwy "ulica Generała Tadeusza Rozwadowskiego"
na terenie miasta Bolesławiec**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378),-

**Rada Miasta Bolesławiec
uchwala, co następuje:**

§ 1.

1. Nowo utworzonej ulicy położonej w południowo-wschodniej części miasta Bolesławiec, składającej się z działki nr 191/34 oraz z części działek o numerach: 195, 196, 191/10, 191/9, 187, 186 w obrębie nr 0014 miasta Bolesławiec nadaje się nazwę :

"ul. Generała Tadeusza Rozwadowskiego"

2. Przebieg i granice ulicy wymienionej w ust. 1 oznaczono na mapie, stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

UZASADNIENIE

Nowo powstała ulica, zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części miasta Bolesławiec, w rejonie ulic Kresów II RP, Bronisława Kosiby oraz Zielonej w obrębie nr 0014 miasta Bolesławiec.

"Ulica Generała Tadeusza Rozwadowskiego" składać się będzie z działki nr 191/34 oraz z części działek o numerach: 195, 196, 191/10, 191/9, 187, 186, będących własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec oraz w użytkowaniu wieczystym osoby prawnej.

W miejscowym planie zagospodarowania miasta Bolesławiec, ww. działki przeznaczone są pod teren dróg publicznych - ulice klasy dojazdowej (symbol z planu (D-KDD)).

Propozycja nadania nazwy dla nowo powstałej ulicy związana jest z rozbudową osiedla mieszkaniowego oraz koniecznością nadawania numerów porządkowych dla nowo wybudowanych nieruchomości.

Generał Tadeusz Rozwadowski bez wątpienia należy do najwybitniejszych dowódców w polskich dziejach. W 1920 r. jako szef Sztabu Generalnego uratował polską armię od niechybnej klęski. To w ogromnym stopniu jego praca, optymizm i doskonała współpraca z Naczelnym Wodzem doprowadziły do wielkiego zwycięstwa w bitwie warszawskiej. Stąd zasłużył na miano pierwszego hetmana odrodzonej ojczyzny. Tadeusz Rozwadowski urodził się 19 maja 1866 w Babinie nad rzeką Łomnicą na obecnym terytorium Ukrainy.

Gimnazjum ukończył we Lwowie. Następnie, zgodnie z rodzinną tradycją, kontynuował naukę w wojskowej Szkole Kadetów Kawalerii, którą ukończył z wyróżnieniem. Choć jako prymus mógł rozpocząć służbę w Austrii w jednym z prestiżowych oddziałów, wolał powrót na polskie ziemie. Wybrał Kraków, gdzie służył w pułku artylerii konnej a następnie pełnił służbę w Jarosławiu. Rozwadowski specjalizował się w wojskach artyleryjskich, ale jego miłością były konie i kawaleria. Studia w elitarnej Wyższej Szkole Wojennej w Wiedniu ukończył w 1891 r. z wyróżnieniem.

Od 1896 r. pełnił funkcję attaché wojskowego w Bukareszcie, gdzie zyskał szczerze uznanie elit, w tym króla Rumunii. W 1907 r. został z Rumunii przeniesiony do Stanisławowa, gdzie został dowódcą 31 Pułku Artylerii Polowej. Pełniąc służbę w Stanisławowie Rozwadowski pokazał kolejny ze swoich talentów, był bowiem również konstruktorem. Wynałazł armatni aparat celowniczy oraz granato-szrapnel, będący nowym rodzajem pocisku, który najpierw eksplodował w powietrzu, zasypując wroga kulkami, a następnie jego głowica wybuchła po zetknięciu z celem. W 1912 r. objął dowództwo nad brygadą artylerii w Krakowie, a w 1913 r. otrzymał awans na stopień generała-majora.

Po wybuchu wojny w 1914 roku, objął dowództwo XII Brygady Artylerii Austro-Węgier. W maju 1915 roku odegrał kluczową rolę w przełamaniu przez siły austriackie i niemieckie frontu w bitwie pod Gorlicami. Rozwadowski zaproponował wówczas nowy sposób użycia artylerii, tzw. ruchomą zasłonę ogniową, polegającą na przesuwaniu linii ostrzału artyleryjskiego tuż przed atakującą piechotą. Ścisłe współdziałanie artylerii z piechotą umożliwiło zajęcie pozycji rosyjskich i zmusiło przeciwnika do odwrotu.

W 1916 roku Rozwadowski został przeniesiony przez władze wojskowe Austro-Węgier w stan spoczynku ze względu na nawiązanie kontaktu z Radą Regencyjną oraz występowanie przeciwko represjonowaniu ludności polskiej zamieszkującej tereny objęte wojną.

Od 1918 roku Rozwadowski służył w Wojsku Polskim. Został mianowany szefem Sztabu

Generalnego Wojska Polskiego, a następnie Naczelnym Dowódcą Wojsk Polskich w Galicji Wschodniej oraz dowódcą Armii „Wschód”. Miał istotny wkład w zwycięstwo polskie w wojnie polsko-ukraińskiej. W latach 1919–1920 był Szefem Polskiej Misji Wojskowej w Paryżu. W tej roli uczestniczył w lipcu 1920 roku w konferencji w Spa, gdzie jako jedyny z przedstawicieli Polski oficjalnie zaprotestował przeciwko postanowieniom konferencji.

Wrócił do Polski w krytycznym momencie wojny z bolszewikami, gdy Armia Czerwona nacierała w kierunku Warszawy. Został wezwany do stolicy, gdzie 22 lipca 1920 roku mianowano go ponownie szefem Sztabu Generalnego. Pełnił tę funkcję przez cały okres bitwy warszawskiej, będąc jednym z głównodowodzących w bitwie po stronie polskiej. Niektórzy historycy wskazywali Rozwadowskiego jako głównego architekta polskiego zwycięstwa w bitwie warszawskiej. Jego faktyczna rola została pomniejszona w późniejszych latach.

W latach 1921–1926 Rozwadowski był kolejno Generalnym Inspektorem Jazdy i Generalnym Inspektorem Kawalerii. Współuczestniczył w reorganizacji polskiej kawalerii. 12 maja 1926 roku, po wybuchu przewrotu majowego, stanął na czele legalnych sił rządowych.

Po dymisji prezydenta Stanisława Wojciechowskiego i zawieszeniu broni, Rozwadowski wraz z grupą oficerów dowodzących siłami rządowymi w czasie przewrotu został aresztowany i osadzony w więzieniu. Był przetrzymywany w celi o złych warunkach egzystencji. Władze sanacyjne miesiącami zwlekały z przedstawieniem Rozwadowskiemu aktu oskarżenia. W październiku 1926 roku w orzeczeniu Wojskowy Sąd Okręgowy stwierdził, że wobec braku dowodów nie ma powodu utrzymywania aresztu śledczego, jednakże generał w wyniku nacisków politycznych nie wyszedł na wolność. Równocześnie w prasie zorganizowana została kampania mająca na celu zdezwauowanie Rozwadowskiego. Z dniem 30 kwietnia 1927 roku generał został przeniesiony w stan spoczynku. W obliczu nasilającej się w społeczeństwie akcji petycyjnej w obronie uwięzionych oficerów 18 maja 1927 roku uwolniono Rozwadowskiego, dokonując przy tym licznych uchybień prawnych. Władze uporczywie przesunęły termin rozprawy jaka miała się przeciw niemu odbyć. Więzienie spowodowało, że generał wyraźnie podupadł na zdrowiu. Zmarł w Warszawie 18 października 1928.

Zgodnie ze swoją ostatnią wolą został pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa, wśród mogił swoich podkomendnych. Po II wojnie światowej, gdy cmentarz był dewastowany przez władze USRR, szczątki generała zostały przeniesione. W wyniku śmierci bezpośrednich świadków i braku zainteresowania władz polskich w okresie PRL, okoliczności i miejsce pochówku tych szczątków pozostają nieznane.

Źródło: wg opracowania - historia.org.pl

JP/JP